

TISKOVÁ ZPRÁVA

Opatrný optimismus firem brzdí geopolitická nejistota: zahraniční poptávka, celní války i investiční váhání

Praha, 14. května 2025 – České firmy vstupovaly do první poloviny roku 2025 s opatrným optimismem. Třetina podniků očekávala zlepšení své celkové situace, polovina stagnaci a pouze 17 procent předpokládá zhoršení. Klíčové překážky však přetrvávají – nejistá zahraniční poptávka, hrozba další eskalace obchodních válek a geopolitická rizika dál tlumí investiční chuť. Ukazuje to aktuální šetření Hospodářské komory ČR Komorový barometr, kterého se zúčastnilo 548 firem různých velikostí působících napříč ekonomickými odvětvími a kraji České republiky.

„Podnikatelé chtějí investovat, růst a nabírat lidi. Ale pokud Evropská unie nezačne aktivněji pracovat na své konkurenceschopnosti, a zároveň nedojde ke stabilizaci globálního podnikatelského prostředí, bude se tento potenciál dál ztrácet v opatrnosti a odkladech,“ okomentoval výsledky prezident HK ČR Zdeněk Zajíček.

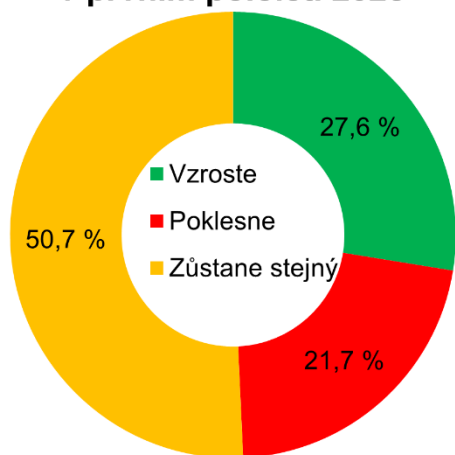
Příznivější očekávání ohledně celkového vývoje měly hlavně služby, jak osobní, tak pro podniky. Optimismus se šíří i ve stavebnictví, kde uvolnění úvěrových podmínek podpořilo poptávku. O něco horší nálada panovala ve zpracovatelském průmyslu – více než pětina firem zde očekávala pokles. Obávala se slabé poptávky z Německa a zásahů z mezinárodních celních sporů. Stále se však i v tomto odvětví jednalo o nejméně častou odpověď, jelikož naopak zlepšení očekávalo 27,8 % firem a obdobně jako v ostatních odvětvích zhruba polovina (50,6 %) počítala se stagnací.

„Zpracovatelský průmysl je výkladní skříní českého exportu, ale zároveň je kvůli orientaci na export zranitelný vůči vnějším vlivům. Firmy dnes nemohou plánovat investice pouze podle toho, jaké jsou jejich potřeby, ale musí ve svém rozhodování zohlednit také nejistotu ohledně geopolitického vývoje a zhodnotit, jaké investice mohou považovat za bezpečné,“ říká Lenka Janáková z HK ČR.

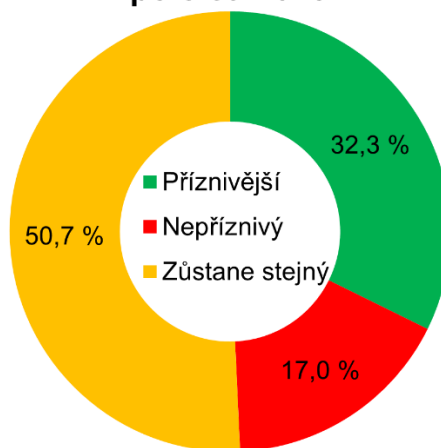
Investiční plány zůstávaly rozkročené. Zvýšení investic v první polovině tohoto roku plánovalo 27,6 % firem, pokles 21,7 % a polovina chtěla objem investic zachovat. Nejvíce se chystaly investovat malé a velké firmy, naopak nejméně mikro podniky. Nejčastěji k posunu plánů v rozsahu investic, ať už v pozitivním nebo negativním směru, docházelo ve zpracovatelském průmyslu. Růst investic v tomto odvětví plánovalo 29,1 % firem, ale zároveň více než čtvrtina z nich očekávala pokles.

V oblasti zaměstnanosti firmy očekávaly spíše stabilitu, 69,5 % nechtěla měnit počet zaměstnanců. Růst předpokládalo 16,8 %, pokles 13,7 %. Největší fluktuaci čekaly velké firmy, kde třetina předpokládala propouštění. Z pohledu na odvětví vyplývá, že nové zaměstnance by plánovaly nabírat především firmy působící ve stavebnictví (20,8 %) a službách pro podniky (18,3 %). Naopak ve zpracovatelském průmyslu se snížením počtu zaměstnanců počítala více než čtvrtina firem (27,8 %).

Očekávaný stav investic v prvním pololetí 2025

Očekávaný vývoj v prvním pololetí 2025

Zdroj dat: Hospodářská komora ČR; Komorový barometr; jaro 2025; 548 respondentů

Je třeba upozornit, že šetření bylo realizováno před celní válkou odstartovanou administrativou prezidenta Trumpa. Očekávání respondentů ohledně celkového vývoje v jejich firmách tak ještě nereflektuje možná rizika spojená se zaváděním amerických cel. Ačkoliv výsledky naznačují, že docházelo k pozvolnému zlepšování ekonomické situace tuzemských firem, a zároveň firmy očekávaly pokračování tohoto trendu, je pravděpodobné, že celní války tento vývoj naruší, a skutečný vývoj v prvním pololetí tohoto roku bude ve srovnání s očekávaními firem slabší. Klíčová tak bude obchodní politika EU, vývoj poptávky v Německu a míra napětí ve světové ekonomice.

„V prostředí, kde i malá nejistota může být důvodem k odkladu investičních a dalších rozhodnutí firem, hraje stabilita klíčovou roli. A v této souvislosti mohou aktuální nevypočitatelné kroky americké administrativy mít na plány společností výrazný vliv,“ dodává Zdeněk Zajíček.

Jan Sotona, tiskový mluvčí Hospodářské komory ČR

sotona@komora.cz | 777 723 593